

5. Rådsafgørelse om adgang til søgning i visuminformationssystemet (VIS) for de udpegede myndigheder i medlemsstaterne og for Europol med henblik på forebyggelse, afsløring og efterforskning af terrorhandlinger og andre alvorlige strafbare handlinger

5.1. Baggrund og formål

Der er i tilknytning til VIS-forordningen opnået enighed i Rådet (retlige og indre anliggender) om, at myndigheder i medlemsstaterne, der har ansvaret for forebyggelse, afsløring eller efterforskning af terrorhandlinger eller andre strafbare handlinger, skal have adgang til at søge i VIS. Der er således politisk enighed i Rådet om en rådsafgørelse, der fastlægger betingelserne for en sådan adgang. Om baggrunden herfor kan oplyses følgende:

Kommissionen fremsatte den 24. november 2005 et forslag til rådsafgørelse om adgang til søgning i visuminformationssystemet (VIS) for de myndigheder i medlemsstaterne og for Europol med henblik på forebyggelse, afsløring og efterforskning af terrorhandlinger og andre alvorlige strafbare handlinger.

Forslaget er fremsat under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union (TEU), særlig artikel 30, stk. 1, litra b, og artikel 34, stk. 2, litra c. Af bestemmelsen i artikel 30, stk. 1, litra b, fremgår, at fælles handling vedrørende politisamarbejde omfatter indsamling, opbevaring, behandling, analyse og udveksling af relevante oplysninger, herunder oplysninger som de retshåndhavende myndigheder er i besiddelse af på baggrund af rapporter om mistænkelige finansielle transaktioner, navnlig via Europol, under overholdelse af relevante bestemmelser om beskyttelse af personoplysninger. Efter artikel 34, stk. 2, litra c, kan Rådet med henblik på opfyldelse af Unionens målsætninger på initiativ af en medlemsstat eller Kommissionen med enstemmighed vedtage afgørelser, uden at de dog indebærer nogen indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

Det fremgår af de betragtninger, der ledsager forslaget til rådsafgørelse, at det i forbindelse med bekæmpelsen af terrorisme og anden alvorlig kriminalitet er vigtigt, at de ansvarlige tjenester råder over så fuldstændige og ajourførte oplysninger som muligt på deres respektive områder. Det anføres i den forbindelse om oplysningerne i VIS, at de kan være nødvendige med henblik på at forebygge og bekæmpe terrorisme og alvorlig kriminalitet, og at de udpegede myndigheder derfor på de betingelser, der er fastsat i afgørelsen, bør kunne søge i dem.

Derhenvises endvidere i bemærkningerne til forslaget til, at Det Europæiske Råd har erklæret, at Europol skal spille en nøglerolle i samarbejdet mellem medlemsstaternes myndigheder vedrørende efterforskning af kriminalitet på tværs af grænserne til støtte for kriminalitetsforebyggelse, analyser og efterforskning på EU-plan, og at Europol derfor også bør have adgang til VIS-data inden for rammerne af sine opgaver i overensstemmelse med konventionen af 26. juli 1995 om oprettelse af en europæisk politienhed (Europol).

Hovedindholdet i rådsafgørelsen er, at de nationalt udpegede myndigheder skal have adgang til – på en række nærmere fastsatte betingelser – at søge i visuminformationssystemet med henblik på, at de pågældende oplysninger kan bidrage til forebyggelse, afsløring eller efterforskning af terrorhandlinger og andre alvorlige strafbare handlinger. Der er derimod ikke tale om, at de pågældende myndigheder skal kunne indlæse, ændre eller slette oplysninger i VIS.

Rådet (retlige og indre anliggender) nåede i juni 2007 til politisk enighed om forslaget.

5.2. Indhold

I det følgende gennemgås de væsentligste dele af rådsafgørelsen.

5.2.1. Adgang til søgning i visuminformationssystemet

Ifølge artikel 3, stk. 1, skal medlemsstaterne udpege de myndigheder, som har tilladelse efter rådsafgørelsen til søgning i VIS-data. Medlemsstaterne kan kun udpege myndigheder, der har ansvaret for forebyggelse, afsløring eller efterforskning af terrorhandlinger eller andre alvorlige strafbare handlinger, jf. artikel 2, stk. 1, litra e.

Ved »terrorhandlinger« forstår handlinger, som er strafbare i henhold til national lovgivning, der svarer til eller er ligestillet med lovovertrædelserne i artikel 1-4 i Rådets rammeafgørelse 2002/475/RIA af 13. juni 2002 om bekæmpelse af terrorisme, jf. artikel 2, stk. 1, litra c.

»Alvorlige strafbare handlinger« defineres i artikel 2, stk. 1, litra d, som de former for kriminalitet, som svarer til eller er ligestillet med dem, der er omhandlet i artikel 2, stk. 2, i den nævnte rammeafgørelse.

Hver enkelt medlemsstat skal føre en liste over de myndigheder, som er udpeget efter artikel 3, stk. 1, og i en erklæring underrette Kommissionen og Generalsekretariatet for Rådet herom, jf. artikel 3, stk. 2. Erklæringen kan når som helst ændres.

Hver enkelt medlemsstat skal endvidere efter artikel 3, stk. 3, udpege de(t) centrale adgangspunkt(er), hvorigennem adgangen til VIS finder sted. Kommissi-